

[Finansministeren.]

men samtidig har krævet de andre foranstaltninger, er gået den nemmeste vej frem for den rigtigste. Det er jo altid fristende, men derved bliver det ikke bedre. Jeg må have lov til at sige, at her forekommer det mig, der er en skævhed.

Jeg kan ikke lade være med at sige, at der vedrørende vort andet problem, forbrugsbegrænsningen, for mig at se er nogen fare ved, at man her gennemfører en reduktion af de prisforhøjelser, som den internationale situations normale konsekvens ville være, og derved altså letter forbrugernes stilling uden samtidig at begrænse de indtægter, som tilfalder ca. halvdelen eller godt og vel halvdelen af landets befolkning gennem lønudbetalinger. Dette er altså nu blevet resultatet af det sluttede forlig, og det kan jo ikke blive anderledes i øjeblikket, men jeg mener, at på længere sigt vil det blive nødvendigt, at vi tager inflationsproblemet op på et bredere grundlag.

Der er ganske vist på et enkelt punkt rørt ved pristalsreguleringsystemet, idet det i det lille lovforslag om omsætningsafgiften af stærke drikke er bestemt, at den prisforhøjelse, der bliver konsekvensen af loven, ikke skal indregnes i pristallet. Jeg anser denne bestemmelse for at være principielt betydningsfuld. Dens praktiske omfang er ikke stort, fordi det er et forholdsvis lille område, den gælder, men det er af principiel vigtighed, at det herved er slået fast, at det store flertal indenfor dette høje ting erkender, at forbrugsbegrænsende skatter, som indføres i denne tid, skal holdes udenfor pristallet, for at de kan blive båret af hele befolkningen. Jeg mener, at det naturlige havde været, at det samme var sket med de skatter, man vedtog i november i fjor. Det skete ikke. Det blev dengang begrundet med, at da var man ikke kommet videre med forhandlingerne om stabilisering af priser og avancer. Det er man imidlertid nu, og det ville derfor have været naturligt, om man havde udvidet den bestemmelse, der her er givet. Men nu er det jo regeringens hensigt at nedsætte et udvalg til undersøgelse af hele dette spørgsmål, og jeg håber, at vi derved får problemerne klarlagt, og at det vil have en gavnlig indflydelse på de bestemmelser, der fremtidig skal træffes af de myndigheder, som træffer bestemmelserne også vedrørende lønudbetalinger.

Hvad angår forbrugsbegrænsningen og dermed betalingsbalanceproblemet, er det et betydningsfuldt resultat, at man har vedtaget den yderligere bundne opsparring, som jo går længere ned og er lagt på et bredere

grundlag end den, der blev vedtaget i november. Det forekommer mig, at det princip, der her er anlagt, og som jo i nogen grad får denne bundne opsparings konsekvenser til at ligne konsekvenserne af en almindelig omsætningsafgift, selvom de ikke bliver så vidtrækkende og så dybtgående, er noget fortjenstfuldt, og det skal villigt erkendes, at det er en indsats, at dette nu er sket.

Det, som er det svage punkt med hensyn til forbrugsbegrænsningen og dermed betalingsbalanceproblemet, er, at den bundne opsparring af rent praktiske grunde ikke kan begynde at virke før til foråret — dette være ikke sagt som en bebrejdelse til dem, der har foreslået den; det kan rent praktisk ikke lade sig gøre. Jeg tror, vi under forhandlingerne var enige om, at hvis man havde kunnet lade den blive effektivt noget tidligere, havde det været ønskeligt, for det lader sig jo ikke nægte, at såvidt man kan se, vil det første halve år blive en periode, som er fyldt med nogen risiko, hvad betalingsbalancen angår. Jo længere tid der går, des mere vil de trufne foranstaltninger virke, og des større chancer er der vel for, at den forbedring af vore eksportpriser, som vi kan øjne de første spirer til, efterhånden begynder at slå igennem. Der er forsåvidt måske mere grund til ængstelse for de første måneder end for den noget senere periode, selvom jeg erkender, at det kan ingen vide med sikkerhed. Derfor beklager jeg, at de afgiftsforslag, vi havde fremsat, som — det sagde jeg i min fremsættelsestale — var afpasset efter de politiske muligheder, som vi skønnede dem, blev reduceret under behandlingen.

Som sagt, jeg skal ikke forsøge at placere ansvaret for, at vi ikke er nået videre, end vi er, heller ikke æren for det, vi har nået. Der er jo plusser og minusser ved ethvert forlig, og jeg skal på regeringens vegne vedstå dette forlig og anbefale det til videre gennemførelse i det høje ting.

Enkelte af de ærede ordførere rejste visse spørgsmål, som jeg skal gøre nogle bemærkninger om. Jeg har allerede svaret det ærede medlem hr. H. C. Hansen på hans spørgsmål vedrørende skibsfarten.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard rejste spørgsmålet om lamper og lysekroner i loven om omsætningsafgift af november. Jeg er opmærksom på, at administrationen af denne lov har frembudt visse vanskeligheder, og jeg skal gerne tage spørgsmålet op til overvejelse.

Jeg kan tiltræde de to kommaer, som det ærede medlem hr. Viggo Starcke ønskede